

יִשְׁתַּכַּח אֱלֹהֵי לְעֵילָא לְעֵילָא, בְּאַתֵּר דְּכַמָּה נְהוּרִין
 וּבּוֹצִינִין, וְכַמָּה כְּסוּפִין שְׂאֲרֵן בֵּיהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
 אֲתֵי (בֵּיהּ) (ס"א וְתֵאִיב לֵיהּ) לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא עִם שְׂאֵר צַדִּיקָיָא דֵּי
 בְּנֵי עֵדֶן כִּי זֶה הָאָדָם הוּא לֹא יִמְצָא שֵׁם אֵלָּא הוּא יִהְיֶה לְמַעְלָה לְמַעְלָה בְּגֵן עֵדֶן
 הַעֲלִיז, שֶׁהוּא מְקוּם שְׂכֻמָּה מֵאֲוֵרוֹת וְנֵרוֹת וְכַמָּה דְּבָרִים נִחְמָדִים הַנְּמַצְאִים בּוֹ, שֶׁשֵּׁם הַקֶּבֶ"ה
 בָּא בְּכַדֵּי לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצַּדִּיקִים שֶׁבֵּן עֵדֶן. וְכַמָּה חוֹלְקֵיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא
 בְּהָאֵי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאֲתֵי, עֲלִיָּהּוּ בְּתֵיב (תַּהֲלִים קַמֵּי) אֲדָּ
 צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׁרִים אֶת פְּנֵיךָ אֲשֶׁרֵי חֲלַקְתָּם שֶׁל
 הַצַּדִּיקִים בּוֹזֵה הָעוֹלָם וּבַעוֹלָם הַבֵּא שְׁעֲלֵיהֶם נֹאמֵר אֶךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ וְגו'.

הַקֶּבֶ"ה הֵבִיט בַּתּוֹרָה וּבְרָא אֶת הָעוֹלָם

וְעֵבֶד הַלְוִי הוּא אֶת עֲבוֹדַת אֱהֱל מוֹעֵד וְגו' (בַּמִּדְבָּר יח)
 רַבִּי אַבָּא פָּתַח לְבַאֵר אֶת הַפְּסוּק וְהַקְדִּים לְבַאֵר אֶת מִשְׁכַּב, (יִשְׁעִיהּ
 מ) הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ [ז] וְגו' וְאָמַר רַבִּי אַבָּא. תָּא חַוִּי, פֶּד
 בְּעָא קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְמַבְרֵי עֲלָמָא, סְלִיק בְּרַעוּתָא
 קַמֵּיהּ, וּבְרָא לֵיהּ בְּאוֹרֵייתָא. (ס"א כֵּד סְלִיק בְּרַעוּתָא קַמֵּיהּ קְדָשָׁא בְּרִידָּ
 הוּא לְמַבְרֵי עֲלָמָא אֶסְתַּכַּל בְּאוֹרֵייתָא וּבְרָא לֵיהּ) וּבָהּ אֶשְׁתַּכַּלְלָא בָּא וְרָאָה שְׂכַאשֵׁר

אור הרשב"י

[ז] וּבִיאֹר הַפְּסוּק ע"פ פְּשׁוּטוֹ הוּא שְׁמִשְׁכַּב
 הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ פִּירוּשׁוֹ שֶׁהַקֶּבֶ"ה הַיּוֹשֵׁב
 עַל הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא מְקִיף וְחָג אֶת הָאָרֶץ וְהוּא
 קְרוּם דֶּק (מִצְוֹדוֹת).

שֶׁנִּמְטָה אֶת הַשָּׁמַיִם בְּקִלּוֹת כְּאֵדָם הַנוֹטָה אִיזוּהּ

הַלִּמּוּד הַיּוֹמִי

נִיתֵן לְהַקְדִּישׁ עֵבֶר הַנִּנְחָחוֹת אוֹ לְרַפּוּאָה / הַצִּלַּחַה טל' 02-6249000

רצה הקב"ה לברוא את העולם והדבר עלה ברצונו לפניו אז הוא ברא את העולם ע"י התורה שהיא החכמה ובכח התורה נשלם העולם בכל פרטיו כמש"כ בספר יצירה (א א) שבל"ב נתיבות חכמה חקק הקב"ה את עולמו (רמ"ק). **וַיִּבְרָא הוֹא דְכִתְיָב**, (משלי ח) **בְּהִכִּינוּ שָׁמַיִם שָׁם אָנֹכִי** וזהו מש"כ 'בהכינו שמים שם אני', דהיינו שהתורה אמרה שעוד בטרם שהכין הקב"ה את השמים שם כבר הייתי. **וּכְתִיב** (משלי ח) **וַאֲהִיָּה אֲצִלוֹ אֲמוּנָה. וְהָא אֲוִקְמוּנָה, אֵל תִּקְרִי אֲמוּנָה, אֵלָא אֲמוּנָה** וכ"כ עוד 'והיה אצלו אמון' וכבר ביארו החברים אל תקרי אָמוֹן אלא אָמוֹן [לא], דהיינו שהתורה היתה כלי אומנת ביד הקב"ה שבכחה הוא ברא את העולם, מאחר שהקב"ה היה מביט בתורה ועי"כ הוא ברא את העולם.

העולם לא התקיים ולא נשלם עד שיצא אדם הראשון

כִּד אָתִי לְמַבְרֵי אָדָם, וְהָא אֲתִמֵּר, אֲמָרָה תוֹרָה וְכִי לְמוֹנָא אֲתִקְרִיָּאת אַרְךְּ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וכאשר בא הקב"ה לברוא את האדם אז הרי כבר למדנו שבאו המלאכים וקטרגו על בריאתו ואמרו 'מה אנוש כי תזכרנו' [לב] ואז באה התורה ואמרה וכי לחנם אתה הקב"ה נקראת ארך אפים ורב

אור הרשב"י

ברוך הוא לבראות את האדם, ברא כת אחת של מלאכי השרת, אמר להם: רצונכם, נעשה אדם בצלמנו? אמרו לפניו: רבוננו של עולם, מה מעשיו? אמר להן: כך וכך מעשיו, אמרו לפניו: רבוננו של עולם מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, הושיט אצבעו קמנה

[לא] וכדאיתא בתנחומא בראשית א' שהתורה היא היתה אומנת לכל מעשי בראשית שנאמר ואהיה אצלו אמון אל תקרי אמון אלא אומן.

[לב] כדאיתא בסנהדרין דף לח עמוד ב' אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שבקש הקדוש

הלימוד היומיומי

חסד, אלא שאם יבוא האדם ויחטא לפניך תאריך לו אף עד שהוא ישוב בתשובה שלימה.

בְּהִיָּא שַׁעְתָּא דְּנַפְיָא אָדָם לְעֵלְמָא, הָוָה זִיו פְּרִצוּפָא דִּילֵיהּ מֵעִילָא וּמַתָּתָא, וְהוּוּ דְחֲלִין מַנְיָה כָּל בְּרִיין, וְאוֹקְמוּהָ

והנה בשעה שיצא האדם אל העולם היה זיו פניו מלמעלה ומלמטה ואז היו מפחדים ממנו כל הבריות וכמו שכבר למדנו. **תָּא חַזִּי, לָא אֲתַקִּיִּים**

עֵלְמָא, וְלָא אֲשַׁתְּלִים, עַד הָהִיא שַׁעְתָּא דְּנַפְקָא אָדָם בְּשִׁלְמוֹ דְכֻלָּא בא וראה שלא התקיים העולם והוא לא נשלם אלא עד אותה

שעה שיצא אדם הראשון בשלימות הכל בהתכללותו מזכר ונקבה שאז האדם נקרא שלם

(אמת ליעקב), **וְאֲתַקְדָּשׁ יוֹמָא, וְאֲתַתְּקֵן בְּרִסְיָא קַדִּישָׁא לְמַלְכָּא, כְּדִין אֲשַׁתְּלִימוֹ עֲלָאי וְתַתָּאי, וְאֲשַׁתְּכַחוּ חֲדוּן בְּכֻלְהוּ עֲלֵמִין**

וכן לא התקיים העולם אלא עד שהתקדש יום השבת כי זהו תכלית

הבריאה שישראל ישמרו את השבת השקולה כנגד כל התורה כולה, וכן לא התקיים העולם

אלא עד שנתקן הכסא למלך הקב"ה, דהיינו שאז נתקנה המלכות הנקראת כסא בכדי

להתייחד עם ז"א הנקרא מלך ועי"כ נשלמו העליונים והתחתונים, כי היה עליה בכל

העולמות ואפילו עולם העשיה עלה למקום של ת"ת דיצירה ואז נמצא השמחה בכל

העולמות ע"י אותה עליה (אמת ליעקב).

אור הרשב"י

המבול ואנשי דור הפלגה שמעשיהן מקולקלין, אמרו לפניו: רבוננו של עולם, לא יפה אמרו ראשונים לפניך? אמר להן: ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבל וגו'.

ביניהן ושרפם. וכן כת שניה. כת שלישית אמרו לפניו: רבוננו של עולם, ראשונים שאמרו לפניך – מה הועילו? כל העולם כולו שלך הוא, כל מה שאתה רוצה לעשות בעולמך – עשה. כיון שהגיע לאנשי דור

הלימוד היומי

בשעה שהתקדש יום השבת נבראו רוחות ושדים ללא גוף ונשלם החסרון ע"י עבודת הלויים בבית המקדש

בְּהִיָּא שְׁעָתָא דְּבַעַא יוֹמָא לְאַתְקַדְשָׁא, הָוּוּ נְפָקִי רוחיהון דְּשַׁדִּין לְאַתְבְּרִי גּוּפָא דְּלֵהוֹן ובאותה

השעה שרצה יום השבת כבר להתקדש אז היו יוצאים הרוחות והשדים והיו מוכנים להיבראות בגופות שלהם [ג], **וְאַתְקַדְשׁ יוֹמָא, וְלֹא אֶתְבְּרִיאֵוּ, וְאַשְׁתָּאֵר עַלְמָא כְּמָה דְּאַתְפְּגִים מְעַבְדְּתָא וְאַסְתְּחָר** [ד] **קע"ח ע"ב** (ס"א וְאַתְחָסֵר) אולם התקדש יום השבת ולא נבראו גופותיהם [ד] ואז נשאר

אור הרשב"י

דבר סיבת ההויה וההפסד במורכב מארבע יסודות, כך היא במורכבים האלו משני היסודות, כי בהתחברותם יהיה בעל הגוף חי ובהתפרדם יהיה כמת.

ולכך אמרו רבותינו (חגיגה טז א) ששה דברים נאמרו בשדים, שלשה כמלאכי השרת, ושלשה כבני אדם, שלשה כמלאכי השרת, יש להם כנפים כמלאכי השרת, וטסים כמלאכי השרת, ויודעין מה שעתיד לבא כמלאכי השרת. יודעין סלקא דעתך, אלא אימא שומעין מה שעתיד להיות. שלשה כבני אדם, אוכלין ושותין כבני אדם, פריין ורביין כבני אדם, ומתים כבני אדם. וסיבת המיתה פירוד החבור, היא הסיבה בכל המורכבים. וסיבת הטיסה, בקלות יסודותם, כאשר נראה גם בעוף כי מפני שנברו עליו האש והאוויר והיסודות האחרים בו מעטים הוא טס ופורח, וכל שכן אלו שאין בהם מן

[ג] כדאיתא באבות פרק ה' משנה ו' עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות ואלו הן פי הארץ ופי הבאר ופי האתון והקשת והמן והמטה והשמיר והכתב והמכתב והלוחות ויש אומרים אף המזיקין וקבורתו של משה ואילו של אברהם אבינו.

[ד] ובענין בריאת השדים כתב הרמב"ן ויקרא פרק יז פסוק ז' וז"ל: ודע כי כאשר הבריאה מתחילה במעשה בראשית בנוף האדם ובכל בעלי הנפש והצמחים והמתכות מארבע יסודות, ונתחברו ארבעתם בכח אלהי, להיות מהן גוף גם מורגש לכל המשת ההרגשות לעביו ולגסותו, כך היתה יצירה משני יסודות מן האש והאוויר והיה מהם גוף אינו נרגש ולא מושג לאחת מן ההרגשות, כאשר נפש הבהמה איננה מושגת להרגשות לדקותה, והגוף הזה הוא רוחני יטוס לדקותו וקלותו באש ובאוויר. וכאשר ההרכבה בכל